

Praktisch handboek

ANIOS in de huisartsenpraktijk

Inleiding

Dit handboek is bestemd voor huisartspraktijken waar een ANIOS in dienst komt. Het bevat een leidraad voor met name de eerste weken als een ANIOS in de praktijk komt werken.

Het biedt handvatten voor begeleidend huisartsen en ANIOS om met elkaar het gesprek aan te gaan hoe je samen invulling kunt geven aan de samenwerking. Daarnaast staan er tips in over leren en ontwikkelen die van pas kunnen komen. Uiteraard staat dat voor iedereen vrij.

‘Het werken in de huisartsenpraktijk heeft mij veel opgeleverd. Eén van de belangrijkste leerpunten voor mij is dat ik in die periode geleerd heb om een gevoel te ontwikkelen voor een ‘pluis’/’niet-pluis’ gevoel.’

De inhoud van dit boekje is gevormd door de Amsterdamse Huisartsenalliantie en aangepast voor de Huisartsen Brainport regio.

Advies voor de eerste weken

- Zorg dat er vanuit de huisartsenpraktijk een goed inwerkpakket ligt voor de ANIOS, zoals bij alle nieuwe medewerkers.
- Zorg dat er een duidelijke taakomschrijving voor de ANIOS aanwezig is.
- Om de ANIOS bekend te maken met de patiëntenpopulatie van de praktijk, is het aan te raden de ANIOS de eerste volledige week te laten meelopen en meekijken met de begeleidend huisarts.
- Start iedere dag met 10 minuten voorbespreking bij start van de dag. Begin middag: 10 minuten nabespreken van de ochtend. Einde dag: 10 minuten nabespreken.
- Bespreek goed met elkaar wat je van elkaar verwacht.
- Voer bij start van de samenwerking het gesprek over verantwoordelijkheden. Kader die zo goed mogelijk af voor de ANIOS zodat helder is wat de eigen verantwoordelijkheid en die van de huisarts is.
- Maak supervisie expliciet: Wat is hierin de gewenste situatie voor huisarts en ANIOS? Welke afspraken kunnen jullie hier samen over maken? Spreek bijvoorbeeld duidelijk met elkaar af wanneer een ANIOS de huisarts kan raadplegen voor advies en vragen.
- Bespreek voorafgaand met elkaar hoe een ANIOS in eventuele lastige situaties ondersteuning kan krijgen.
- Maak met elkaar afspraken over de bereikbaarheid van de supervisor (of vervanger tijdens afwezigheid) bij spoed. De supervisor of vervanger moet altijd komen als de ANIOS dat noodzakelijk acht.
- Het is aan te raden om in de eerste maanden de onderwerpen centraal te stellen die het meest voorkomen in de huisartsenzorg: KNO-klachten, hoesten, dermatologie, bewegingsapparaat.
- Als de basisarts eerdere ervaring heeft opgedaan als ANIOS, ga dan uit van deze expertise. De ANIOS kan deze 'bekende' patiëntencategorieën zelf al zien in de praktijk.

Praktische zaken & tips

- Zorg dat de ANIOS de beschikking heeft over een complete dokterskoffer waar alle instrumenten in zitten om visites te rijden.
- Zorg ervoor dat de ANIOS een overzicht krijgt van belangrijke telefoonnummers (bijv. ambulance, ziekenhuizen etc.)
- Leg de ANIOS duidelijk uit hoe het werkt met verwijzen. Welke stappen moet de ANIOS hiervoor doorlopen en via welke systemen?
- Maak inzichtelijk voor de ANIOS hoe e-consulten uitgevoerd moeten worden.

Als ANIOS in de huisartsenpraktijk ben je met verschillende facetten van zorgverlening bezig: diagnostiek, behandeling, preventie en begeleiding. Dat maakt het werken voor mij heel divers.'

Tips voor de langere termijn:

- Organiseer voor de ANIOS ook tijd en ruimte voor leergesprekken, buiten de waan van de dag om. Bespreek de opgedane ervaringen en maak aandacht voor breed diagnostisch denken.
- Maak ruimte voor reflectiemomenten en evaluatiemomenten.
- Zorg voor een één-op-één relatie tussen de basisarts en de supervisor.
- Organiseer een goede overdracht als je als begeleidend huisarts er tijdelijk niet bent en een waarnemer voor jou invalt. Informeer de waarnemer goed over zijn plichten richting de ANIOS. En maak helder dat de waarnemer tijd in zijn agenda vrijmaakt voor begeleiding van de ANIOS.
- Maakt met elkaar afspraken over verantwoordelijkheidsverdeling bij risicovolle zorg; acute, complexe en palliatieve zorg.

'Het is goed om vooraf concrete afspraken te maken met je begeleidend huisarts. Bijvoorbeeld op welke momenten je de huisarts kan raadplegen. Ik kan tussendoor altijd bij de huisarts terecht. Dat geeft een fijn gevoel.'

Leren en ontwikkelen

Vanaf september 2024 organiseert de locatie Eindhoven van de huisartsopleiding van de University van Maastricht terugkomdagonderwijs voor ANIOS die in de regio werkzaam zijn.

Het terugkomdagonderwijs zal één keer per vijf à zes weken plaatsvinden op Strijp Z, Tilburgseweg-west 100 in Eindhoven en wordt begeleid door Elsje Kuijper, HAB en coördinator huisartsopleiders, en Merijn van de Laar, gedragswetenschapper en adjunct-hoofd.

Het zal gaan om ochtenden waarin er aandacht is voor uitwisseling van casuïstiek en leren van ervaringen, en daarnaast zal er ook inhoudelijk onderwijs gegeven worden.

We verzoeken de huisartsenpraktijken om een ANIOS ruimte te geven om dit dagdeel te kunnen volgen. Je kunt zelf bepalen of deelname in werktijd is of voor eigen rekening van de ANIOS.

Vanuit Huisartsen Brainport houden we graag contact met de ANIOS in de regio. We vragen praktijken om door te geven als er een ANIOS in de huisartsenpraktijk start door een e-mail te sturen naar **info@huisartsenbrainport.nl**. Deze gegevens gebruiken we om ANIOS uit te nodigen voor het terugkomdagonderwijs.

Leren en ontwikkelen

Naast deelname aan het terugkomdagonderwijs raden we ANIOS aan om zich in de eerste twee weken te verdiepen in de volgende onderwerpen:

Introductie in de huisartsenzorg – Volg de [e-learning](#) van Stichting KOH

Consultvoering in de spreekkamer – Volg de [e-learning](#) van Stichting KOH

Basiscursus voor het HIS – Maak kennis met het elektronisch patiëntendossier

Voor Medicom: De hoofdgebruiker kan een e-learning aanvragen via mijn.pharmapartners.nl.

Voor Hix: Een e-learning is beschikbaar via de servicedesk.

Kennismaking met **ZorgDomein** – Voor verwijzingen naar medisch-specialistische zorg en het aanvragen van (lab)diagnostiek en hulpmiddelen. Handleidingen zijn te vinden in de [kennisbank](#).

Kennismaking met **VIP** – Voor verwijzingen naar leefstijlinterventies zoals de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI).

Leren en ontwikkelen

Daarnaast adviseren we ANIOS om de tijd te nemen om kennis te maken met deze (regionale) platforms:

Post-Z, een samenwerking tussen regionale huisartsenorganisaties PoZoB en Stroomz, richt zich op regionale programma's voor inwoners met een chronische aandoening, ouderen met een kwetsbare gezondheid en mensen met psychische klachten. Op hun website vinden patiënten informatie over groepsbegeleiding en de bijbehorende zorgprogramma's.

Positieve Gezondheid biedt een brede benadering van gezondheid in zes dimensies, wat mensen helpt om beter om te gaan met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven, en stimuleert hen om zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Kijk voor meer informatie op www.iph.nl

Thuisarts.nl, een samenwerkingsverband tussen het Nederlands Huisartsen Genootschap, de Federatie Medisch Specialisten en Patiëntenfederatie Nederland, biedt betrouwbare informatie over gezondheid en ziekte.

DE STAP naar gezonder ondersteunt patiënten bij het zetten van stappen naar een gezonder leven om zich fitter en gelukkiger te voelen. Hier zijn tips, activiteiten en handige hulpmiddelen beschikbaar waarmee patiënten direct aan de slag kunnen.

De Afdeling Brabant Oost van de **LHV** heeft een regionale **wegwijsgids** opgesteld die je helpt de regio te leren kennen. Neem eens een kijkje via [deze link](#)

Stichting Zelfhulp Netwerk Zuidoost-Brabant brengt lotgenoten bij elkaar. Omdat mensen die hetzelfde hebben meegemaakt vaak beter begrijpen waarmee ze worstelen dan mensen die niet dezelfde ervaring hebben.

